

IULIAN SĂVESCU

**Proiectarea
demersului didactic
la Educație Fizică
pentru clasele de gimnaziu
(V-VIII)**

M e t o d o l o g i e

Ediția a II-a, revizuită și adăugită

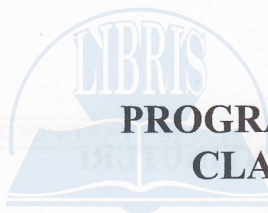

Cuprins

Argument	9
Indicații metodice privind întocmirea proiectării didactice	11
Clasa a V-a	13
Programa școlară pentru clasele de gimnaziu	15
Competențe generale	15
Competențe specifice și conținuturi	16
Eșalonarea anuală.....	23
Tabel centralizator	25
Plan calendaristic	26
Sistemul de evaluare	33
Proiectarea unităților de învățare	35
Alergarea de viteză.....	35
Alergarea de rezistență.....	37
Săritura în lungime cu elan.....	39
Aruncarea mingii de oină.....	41
Gimnastică acrobatică.....	43
Săritura în sprijin depărtat la capră.....	48
Handbal.....	50
Baschet.....	55
Volei.....	60
Fotbal.....	65
Viteza.....	70
Îndemânarea	71
Forța	73
Deprinderi aplicativ-utilitare	74
Clasa a VI-a	77
Programa școlară pentru clasele de gimnaziu	79
Competențe generale	79
Competențe specifice și conținuturi	80
Eșalonarea anuală.....	88
Tabel centralizator	90
Plan calendaristic	91
Sistemul de evaluare	99
Proiectarea unităților de învățare	101
Alergarea de viteză.....	101
Alergarea de rezistență.....	103
Săritura în lungime cu elan.....	106
Aruncarea mingii de oină.....	108
Gimnastică acrobatică.....	110
Săritura în sprijin ghemuit la lada așezată transversal.....	113
Handbal.....	115
Baschet.....	119
Volei.....	124
Fotbal.....	128
Viteza.....	132
Îndemânarea	133

	Calități aplicativ-utilitare.....	134
Clasa a VII-a		137
	Programa școlară pentru clasele de gimnaziu	139
	Competențe generale	139
	Competențe specifice și conținuturi	140
	Eșalonarea anuală.....	149
	Tabel centralizator	151
	Plan calendaristic	152
	Sistemul de evaluare	164
	Proiectarea unităților de învățare	166
	Alergarea de viteză.....	166
	Alergarea de rezistență	167
	Săritura în lungime cu elan.....	170
	Gimnastică acrobatică	172
	Săritura în sprijin depărtat la lada așezată transversal	175
	Handbal	177
	Baschet	182
	Fotbal	187
	Volei.....	192
	Viteza	197
	Îndemânarea	198
	Forța	199
	Rezistența	200
	Deprinderi aplicativ-utilitare	201
Clasa a VIII-a		203
	Programa școlară pentru clasele de gimnaziu	205
	Competențe generale	205
	Competențe specifice și conținuturi	206
	Eșalonarea anuală.....	211
	Tabel centralizator	212
	Plan calendaristic	213
	Sistemul de evaluare	223
	Proiectarea unităților de învățare	225
	Alergarea de viteză.....	225
	Alergarea de rezistență	226
	Săritura în lungime cu 1 ½ pași.....	227
	Gimnastică acrobatică	229
	Săritura cu rostogolire înainte pe ladă.....	231
	Handbal	232
	Baschet	235
	Volei.....	239
	Fotbal	242
	Calități motrice combinate viteză-îndemânare	244
	Calități motrice, în regim de viteză	245
	Lecția – formă de bază a practicării exercițiilor fizice	247
	Anexe	283
	Sistemul de desfășurare a întrecerilor	309
	Bibliografie.....	321

PROGRAMA ȘCOLARĂ PENTRU CLASELE DE GIMNAZIU

COMPETENȚE GENERALE

1. Utilizarea limbajului de specialitate în relațiile de comunicare.
2. Valorificarea informațiilor, metodelor și mijloacelor specifice educației fizice și sportului, în vederea optimizării stării de sănătate și a dezvoltării fizice armonioase.
3. Utilizarea cunoștințelor, metodelor și mijloacelor specifice educației fizice și sportului, în vederea dezvoltării capacității motrice.
4. Aplicarea sistemului de reguli specifice organizării și practicării activităților de educație fizică și sport și adoptarea unui comportament adecvat în cadrul relațiilor interpersonale și de grup.
5. Valorificarea limbajului corporal pentru exprimarea și înțelegerea ideilor, stărilor afective și a esteticului.

VALORI ȘI ATITUDINI

- Interes pentru îmbogățirea vocabularului cu terminologia de specialitate.
- Disponibilitate pentru colaborare în relațiile cu profesorul și colegii.
- Preocupare pentru dezvoltarea capacității motrice proprii.
- Respect față de regulile impuse de organizarea și desfășurarea activităților de educație fizică și sport.
- Opțiune pentru o viață sănătoasă și echilibrată, prin adoptarea unui regim de activitate care să îmbine armonios efortul fizic cu cel intelectual, solicitarea cu refacerea, timpul ocupat cu timpul liber.
- Disponibilitate pentru practicarea independentă a exercițiilor fizice.
- Spirit competitiv și fair-play
- Interes constant pentru fenomenul sportiv
- Simț estetic, deschidere pentru frumos

COMPETENȚE SPECIFICE ȘI CONȚINUTURI

COMPETENȚE SPECIFICE	CONȚINUTURI
1.1. Recunoașterea principalelor noțiuni specifice domeniului 1.2. Utilizarea terminologiei de specialitate în transmiterea mesajelor specifice 2.1. Identificarea principalilor indicatori ai stării de sănătate și a modalităților de menținere a acestora 2.2. Recunoașterea celor mai importante mijloace pentru dezvoltare fizică 2.3. Recunoașterea diferitelor reacții ale organismului la eforturi variate 5.1. Identificarea aspectului estetic al gesturilor motrice 5.2. Efectuarea gesturilor motrice cu corectitudine și expresivitate 5.3. Conștientizarea și abordarea constantă a ținutei estetice	STAREA DE SĂNĂTATE ȘI DEZVOLTAREA FIZICĂ ☐ modalități de călire a organismului ☐ caracteristicile complexelor de influențare selectivă a aparatului locomotor ☐ mobilitatea articulară ☐ cunoștințe teoretice despre: - caracteristicile stării optime de sănătate, specifice vârstei și sexului - măsurile de igienă individuală – înainte, pe parcursul și după desfășurarea lecțiilor de educație fizică - caracteristicile atitudinii corporale corecte - abaterile frecvente de la atitudinea corporală corectă și cauzele care le pot determina - raportul corect dintre înălțimea și greutatea corpului, specifice vârstei și sexului - principalele reguli de expunere a organismului la factorii de mediu - segmentele corpului și mișcările specifice acestora - pozițiile corecte ale corpului în acțiuni statice și dinamice
2.1. Identificarea principalilor indicatori ai stării de sănătate și a modalităților de menținere a acestora 2.3. Recunoașterea diferitelor reacții ale organismului la eforturi variate	PROTECȚIA INDIVIDUALĂ ☐ tehnici de reechilibrare ☐ modalități de atenuare a șocurilor ☐ cunoștințe teoretice despre: - importanța „încălzirii” - rolul respirației în efort și refacere - tehnicile de acordare reciprocă a ajutorului/ sprijinului în execuții
4.1. Integrarea și acționarea eficientă într-un grup prestabilit 4.2. Colaborarea cu ceilalți membri ai grupului, în vederea constituirii diferitelor formații de adunare, de deplasare, de exersare 4.3. Îndeplinirea rolurilor și respectarea regulilor specifice organizării activităților din lecție	FORME DE ORGANIZARE ☐ formații de adunare în linie pe un rând și pe două rânduri ☐ poziția fundamentală stând și derivatele acesteia ☐ alinieri în linie și în coloană ☐ întoarceri de pe loc ☐ * <i>formarea coloanei de gimnastică</i> ☐ * <i>pornire și oprire din mers</i> ☐ * <i>trecuri dintr-o formație în alta</i> DEZVOLTAREA TRĂSĂTURILOR DE PERSONALITATE ☐ rolurile care se atribuie elevilor în lecțiile de educație fizică ☐ cerințele comportamentului în întreceri ☐ relațiile dintre componenții unei grupe/ echipe, în cadrul lecției de educație fizică

COMPETENȚE SPECIFICE	CONȚINUTURI
1.2. Utilizarea terminologiei de specialitate în transmiterea mesajelor specifice 2.3. Recunoașterea diferitelor reacții ale organismului la eforturi variate 3.1. Recunoașterea calităților motrice în cadrul diferitelor acțiuni motrice 3.2. Realizarea de acțiuni motrice simple 3.3. Aplicarea sub formă de întrecere a deprinderilor fundamentale și a celor sportive de bază 4.2. Colaborarea cu ceilalți membri ai grupului, în vederea constituirii diferitelor formații de adunare, de deplasare, de exersare 4.3. Îndeplinirea rolurilor și respectarea regulilor specifice organizării activităților din lecție	CALITĂȚI MOTRICE 1. Viteza ☐ viteza de reacție la stimuli: vizuali, auditivi, tactili ☐ viteza de execuție: în acțiuni motrice simple ☐ viteza de deplasare: pe direcție rectilinie, cu schimbări de direcție 2. Îndemânarea (capacitate coordianțivă) ☐ coordonarea segmentelor față de corp ☐ * <i>manevrarea de obiecte, individuală și în relație cu parteneri</i> ☐ echilibrul: - în poziții statice - în deplasare pe suprafețe înguste, situate la diferite înălțimi - * în deplasare, cu purtare/ depunere/ culegere de obiecte 3. Forța ☐ forța dinamică segmentară ☐ * <i>forța segmentară în regim de rezistență</i> 4. Rezistența ☐ rezistența cardio-respiratorie ☐ * <i>rezistența musculară locală</i> 5. Calități motrice combinate ☐ viteză-coordonare 6. Cunoștințe teoretice despre principalele forme de manifestare a calităților motrice DEPRINDERI DE LOCOMOȚIE a) de bază: 1. Mersul: pe vârfuri, ghemuit, cu pas fanat, * <i>cu pas adăugat</i> 2. Alergarea: pasul de alergare, pe direcții diferite, cu ocoliri de obstacole, * <i>cu schimbări de direcție</i> 3. Săritura ☐ cu desprindere de pe unul și de pe ambele picioare: de pe loc, din deplasare, pe și de pe obiecte/ aparate b) combinate: 1. Escaladarea - prin apucare și pășire pe aparat - prin apucare și rulare pe partea anterioară a corpului

COMPETENȚE SPECIFICE	CONȚINUTURI
<i>[1.2. Utilizarea terminologiei de specialitate în transmiterea mesajelor specifice</i> <i>2.3. Recunoașterea diferitelor reacții ale organismului la eforturi variate</i> <i>3.1. Recunoașterea calităților motrice în cadrul diferitelor acțiuni motrice</i> <i>3.2. Realizarea de acțiuni motrice simple</i> <i>3.3. Aplicarea sub formă de întrecere a deprinderilor fundamentale și a celor sportive de bază</i> <i>4.2. Colaborarea cu ceilalți membri ai grupului, în vederea constituirii diferitelor formații de adunare, de deplasare, de exersare</i> <i>4.3. Îndeplinirea rolurilor și respectarea regulilor specifice organizării activităților din lecție]</i>	2. Tracțiunea - pe banca de gimnastică - pe perechi 3. Cățărarea-coborârea - la scara fixă - pe plan înclinat 4. Târârea - pe genunchi și pe coate DEPRINDERI DE MANIPULARE a) de tip propulsie: lansare, rostogolire, voleibolare, ricoșare; aruncare; lovire cu mâna, lovire cu piciorul; lovire cu obiecte (rachetă, paletă, crosă etc.) b) de tip absorbție: prindere cu mâna goală; prindere cu o mânășă. DEPRINDERI DE STABILITATE a) de tip axial: îndoire, întindere, răsucire, întoarcere, balansare; b) posturi statice sau dinamice: posturi ortostatice; rostogoliri; starturi; fente.
1.2. Utilizarea terminologiei de specialitate în transmiterea mesajelor specifice 1.3. Înțelegerea principalelor prevederi regulamentare ale disciplinelor sportive practicate 2.3. Recunoașterea diferitelor reacții ale organismului la eforturi variate 3.2. Realizarea de acțiuni motrice simple 4.1. Integrarea și acționarea eficientă într-un grup prestabil 4.2. Colaborarea cu ceilalți membri ai grupului, în vederea constituirii diferitelor formații de adunare, de deplasare, de exersare 4.3. Îndeplinirea rolurilor și respectarea regulilor specifice organizării activităților din lecție 5.1. Identificarea aspectului estetic al gesturilor motrice	DISCIPLINE SPORTIVE A. ATLETISM 1. Alergări ☐ elemente din <i>școala alergării</i>: alergare cu joc de glezne; alergare cu genunchii sus; alergare cu pendularea gambei ☐ alergarea de viteză: pasul alergător de accelerare; startul de jos și lansarea din start; cunoștințe teoretice despre: ☐ startul corect ☐ păstrarea culoarului de alergare ☐ alergarea de rezistență: pasul alergător lansat de semifond; startul de sus și lansarea de la start; alergarea în grup; coordonarea respirației cu ritmul pașilor de alergare; cunoștințe teoretice despre regula depășirii adversarului 2. Sărituri ☐ elemente din <i>școala săriturii</i>: pasul săltat; pasul sărit ☐ săritura în lungime cu elan cu 1½ pași în aer: elan de 3-5 pași; bătaie liberă și desprindere de pe un picior; cunoștințe teoretice despre regula măsurării lungimii săriturii 3. Aruncări ☐ elemente din <i>școala aruncării</i> ☐ aruncarea mingii de oină: de pe loc, la distanță; cunoștințe teoretice despre: ☐ depășirea liniei de aruncare ☐ măsurarea lungimii aruncării